

©(кап.)2
H288
-475637-

W

Нармин
Морхаж

МӨҢКРЛТИН
ХААЛ҂АР

118

С(КЭЛМ)2
Н 298

Нармин Морхаж

МӨҢКРЛТИН
ХААЛЪАР

ШҮЛГҮД БОЛН ПОЭМС

ЭЛСТ
ХАЛЪМГ ДЕГТР ЫАРЪАЧ
1981

475637-2
P/C

НАРЦ

ШҮЛГҮД

Темдгтэ өдр	3
Энкр минн Украина	4
Днепр	6
«Тигрлэ» нар бэрлдлн (баллада)	7
Минн Киргизск нутгм	11
Торна	14
Ханлт	14
Үүртэн бичсн бичг	15
Ухананнь булд хадлхв	16
Саатулын дун	18
Шинрсн тег	18
Үкрчин дун	19
Торнн ноостан кирний	20

Тежг болн шог шүлгүд

Хойр туула	22
Харгч гүн	23
Эрэн наста ноха	23
Цохр бүрү	23
Хэрклэч хар темэн	24

ПОЭМС

Комсомолец Анжа	.	.	.	.	.	.	25
Туурмжта назр	.	.	.	.	.	.	37
Нарком	.	.	.	.	.	.	50
Арвн дөрвн баатр	.	.	.	.	.	.	54
Магнолия	.	.	.	.	.	.	59
Тамбов медлин сээхлэс	.	.	.	.	.	.	64

«ТИГРЛЭ» НАР БЭРЛДЛНН

Баллада

Кезэнэ болсн йовдл,
Келж өгхэр седжэнэв,
«Тигр» танкла нар бэрлдлн
Тегэд ода сергэжэнэв.

Украина, Полтава медлэ,
Элдү дээч билэ,
Рыбников Григорий гиж
Эндэн нернь туурла.

Элдү Днеприн телтр
Ивановск селэнэ өмн зоод,
Дөчн нурвдгч жил
Дигтэ болсн йовдл.

Асхн-үд цагла
Аарглад фашистнр дэврлэ,
«Тигр» танксан өмнэн бэрсн
Тег ниргүлж көдлглэ.

Халда-ноолда йовж
Харулас манахс цухрла,
Фашистнрин танкс күчлэд,
Хамхчж хайхар нүрдлэ.

Асхн болад ирсн цагла
Акад зург үзгдлэ.
Күчтэ танксин негн деернь
Күн шоваж зогсла.

«Акад юмб, алин күмб,
Үксэн хээж йовхмб?»
Иигж мана көвүд
Эврэ дундан күүндлэ.

Товар манахс хаһад
Танксин урмдынь хэрүлв,
Халдад, ниргж бээһэд
Хэрү машид цухрлдв.

Бүрүл болад ирв,
Бидн эмтэн бүртквидн,
Рыбников уга, яһв,
Үкэд ард үлдвү?

Иигэд түүрчж бээтл,
Өмнэс баран үзгдв.
— Альдас Георгий? — гиж
Алмацж үүрмүд сурлдв.

— «Тигр» бэрэд авчкв,
Татад һарһж авхмн.
— «Тигр»? Тиимий нам?
Тиигж көвүд инэлдв.

— «Тигр» — танк гинэв,
Тадн намаг иткжэхшийт?
Тиигхлэ хамдан йовцхай,
Танк танд үзүлнэв.

Келсн үг соңсад
Көвүд дахад һарцхав.
Ик хотхрт ирэд
Илднь танк үзцхэв.

Донда хар машин
Дор ормдан лугша.
Одачн шамнь шата.
Өрчднь — моторнь көдлэ.

— Ода тадн иткжэнт,
Үүрмүд — нээжнр минь,
Танк-машиг олзлхмн,
Түргэр һарһж авхмн.

Үүдинь көвүд татв,
Үксн лейтенант унв,
Эмэн аврхнь зу болж
Эмднь зулсн бээдлтэ.

— «Тигр» танк бэрлһн
Тегэд яһж учрв? —
Иигж көвүд сурлдв,
Үүрмүдтэн Григорий цээлһв:

— Халда-дээлдэ бээж
Хэрү цухрхан мартжв,
Хэлэн гихнь — өөгүрм
Хар танк хатрв.

«Тегэд ода яһдм?» —
Теткэд дотран ухалв,
Танк көлглж авад,
Таднур өөрдхэр шиидв.

Менд урмдсн барсшн
Машин тал һэрэдв,
Деернь һарч ирэд
Дуудврдж зогсад шинжлв.

Өмнэснь манахс хахла
Ормдан машид зогслдв,
Өмэрэн-хооран йовжаһад
Эргэд хэрү һарцхав.

«Болшго болв», — гиж санад
Бууһад, хэрхэр седжэтлм.
Танкин бүркэсн өрггдэд
Толһа шоваһад үзгдв.

Бэрүлжәһэд хаһад орксн
«Булд» хэрү унв,
Хар машин матьхлзад
Хотхрар орад ирв.

Бээгэд моторнь чишкэд,
Буучад хархар севд.
Чичрэд, лугшад бээв,
Чидлнь түүнэ эс күрр.

Иигж ода бэрсн
Итклтэ танк энтн.
Татад хархж авх —
Төр ода манд.

Баһчуд байрлж шуугв,
Баатр үүрэн магтлдв.
Рыбниковин «Тигр» лугшад,
Ормдан чичрж зогсв...

Тер зэнг соңсад
Танкист-дээчнр ирлдв.
Маши тач хархар
Манахс түргэр адһв.

Удсн уга, дарунь
Рыбниковин «Тигр» көлглсн,
Баахн танкист гүүлгж ирв,
Баатр сержантд ханлт өргв.

Зөргэр учрсн танкин өөр
Зургинь көвүд цокж авв,
Хойр баахн дээч
Холд харвж дердэлдв.

Полкин командир Студиникин
Полевой сумкан уудлв.
«Солдатская слава» орден
Салдсин өрч кеерүлв.

Георгий Рыбников — салдс,
Герой болж харв.
Герой салдсин танк
Гүжрэд дээнд орв.

* * *

Тер цагт болсн
Иим йовдл билэ.
Тегэд ода шинэс
Олнд медүлхэр седжэнэв.